

ONS
INTERVIEW

In vormgeving zit de verleiding

Journalist Ton van den Berg praat wekelijks met bekende Utrechtse in stad en regio. Dit keer met Michiel Meurs (48), ingenieur en eigenaar van Brandes en Meurs industrial design, over afvalbakken en de merkidentiteit van een autobus.

Handig, die ronde vormen van de afvalbak. 'Doekie erover en het is schoon', zelden die schoonmakers van station Schiphol. "Het was nog maar een proefmodel dat er stond, maar ze vertoelden dat ding. Ze waren al gauw helemaal weg van die afvalbak. Voor ons was dat het bewijs dat we een goed ontwerp hadden gemaakt als de mensen die er mee moeten werken er zo enthousiast over kunnen zijn."

Naast de afvalbak staan twee passagiersstoelen uit een autobus. Het is één van de eerste ontwerpen die bij Brandes en Meurs industrial design vandaan komt. Dat was twintig jaar geleden en bedrijfspartner Michiel Brandes was er nog bij. Hij is later een andere kant opgegaan terwijl Michiel Meurs door ging met het ontwerp bureau. Hij liet de bedrijfsnaam zoals 'ie was.

Het bleef niet bij de openbare ruimte alleen. Brandes en Meurs kwam in contact met gereedschappenproducent Skil en na een paar adviezen over vormgeving, volgde al snel een overeenkomst waarin wereld afgesproken een nieuwe designlijn te ontwerpen. Het werd een succes en daarmee een belangrijk visitekaartje van het Utrechtse ontwerp bureau want Skil onderscheidde zich meer en meer vanwege haar eigen herkenbare vormen. En Brandes en Meurs won er diverse prijzen mee.

Industrieel ontwerper Michiel Meurs bij de Afvalbak Kollekt 120.

(Foto: Ton van den Berg)

De gereedschappen van Ferm volgens het 20-jarige ontwerp bureau Brandes en Meurs.

Dat het ook wordt wat het volgens ons moet zijn. Als leerling op het Revisus-lyceum in Doorn ontdekt Meurs via een studie-keuzeboek dat er zoiets als een designopleiding bestaat en hij meldt zich aan bij de Technische Universiteit Delft en start daar een studie voor het vak industrieel ontwerp. "In mijn studietijd was design nog niet echt een sexy begrip. Mijn vader hield een knipselarchief voor me bij over het ontwerp. Als hij zes tot zeven artikeltjes per jaar uit de krant wist te halen, was het veel. Tegenwoordig kun je de krant in het weekend niet open slaan of in de bijlagen staat er wel iets over in over design. Bij de Blokker of de Gamma is wat je koopt tegenwoordig ook design. Je komt het overal tegen."

"Ik heb in Canada, waar Gilles docent was geworden, nog zijn colleges gevolgd. Van hem stak ik op dat je verder moest kijken dan te werken met rechte lijnen of ronde vormen. Hij was vaak bezig met complexe gekromde vormen. "Alles wat precies recht of rond is, vinden mensen niet mooi", zei hij altijd. Dat inspireert me nog altijd. De eerste ontwerpen voor een busstoel gaf ik van die zachte gekromde vormen. Op een tekenblad was dat een crime om vast te leggen, maar tegenwoordig met computers is dat geen enkel probleem meer. We maken ontwerpen nu ook gewoon driedimensionaal zodat ze erop- en naar de fabriek kunnen waar er matrijzen van worden gemaakt. Vroe-

ratie, wat niet echt efficiënt is. Dat moet en kan anders. We ontwerpen nu stoelen die op i-cable eenvoudig te herstellen zijn en die niet meteen naar een werkplaats hoeven." Het openbaar vervoer is voor Meurs de laatste jaren een nieuwe loot aan de stam. Behalve het ontwerpen van busstoelen, zijn hij en zijn zeven medewerkers tellende team betrokken bij complete projecten zoals de vormgeving van de Zuidtangent tussen Haarlem en Amsterdam. "Dat gaat van de kleur en logo van zo'n bus tot en met de inrichting. Het is de uitdaging zo'n bus een eigen hiusstijl, een eigen identiteit te geven. Niemand heeft het over lijn 300 maar wel over de Zuidtangent. Het

"In mijn studietijd was design nog niet echt een sexy begrip. Tegenwoordig kun je de krant in het weekend niet open slaan of in de bijlagen staat er wel iets over in over design."

Tijdens zijn studie leert Meurs het werk van de Utrechtse architect en meubelontwerper Gerrit Rietveld (1888 - 1964) kennen. "Een inspirerende man voor ons ontwerpers. Heerlijk hoe hij van kanton modelstoeltjes in elkaar fabriceerde en zodoende aan het ontwerpen was. Dat is een voorbeeld voor ons." Andere industriële ontwerpers waarvoor Meurs zijn petje afneemt zijn Friso Kramer - die lange tijd de baas was van het ontwerp bureau van Ahrend dat stalen meubels maakt voor kantoren - en Wim Gilles - die in opdracht van de DRIJ fornuizen en fluitketels ontwierp. De in 2002 overleden Gilles, hij bedacht ook een opvouwbare scooter, wordt in het algemeen gezien als een van de grondleggers van het industrieel ontwerpen in Nederland. Zijn geïmagineerde in 1954 ontworpen fluitketel kookte water in een recordtempo.

ger zat daar een constructeur en een matrijstekenaar tussen die, als je niet goed oplette, luun eigen dingen er aan toevoegden zodat het toch weer net iets anders was geworden."

ZITCOMFORT
 Ontwerpen is ook verder kijken dan je neus lang is, zo blijkt uit de woorden van Meurs: "Bij een stoel voor een bus of trein is niet alleen van belang of het zitcomfort goed is. Belangrijk is bijvoorbeeld ook het onderhoud. Er waren tralinen waarbij als er één stoel kapot was die niet eenvoudig te vervangen was, omdat het onderdeel uitmaakte van een heel blok stoelen. Die tralinen werden uit de dienst gemaal voor repa-

moose is dat reizigers niet het idee hebben verloor. De gebruik van openbaar vervoer, maar verleid worden om de bus te pakken." In Tilburg is een vergelijkbaar openbaar vervoersproject uitgebreid met het

ontwerpen van moderne bushaltes die met zonnepanelen voor hun eigen energie zorgen. "De wethouder in Tilburg zei dat we van het busvervoer een A-merk hadden gemaakt. Nou, dat horen we dan graag."